

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Bączyk

SSA Barbara Lewandowska

w sprawie z wniosku O. z siedzibą w W. (Austria)

przy uczestnictwie F. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki
komandytowej w Z.

o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi zagranicznego sądu polubownego
- wyrokowi Międzynarodowego Sądu Arbitrażowego przy Austriackiej Izbie
Gospodarczej w W.(Austria)

z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt SCH-(...)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 kwietnia 2017 r.,

zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 listopada 2016 r., sygn. akt I ACo (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił zażalenie uczestnika „F. sp. z o.o.” Sp.k. z siedzibą w Z. od postanowienia tego Sądu z dnia 17 sierpnia 2016 r. w postępowaniu z wniosku O. z siedzibą w W. o nadanie klauzuli wykonalności zagranicznemu wyrokowi sądu polubownego. Sąd Apelacyjny uznał, że poczynwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. od postanowienia sądu apelacyjnego w przedmiocie uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą przysługuje skarga kasacyjna, a nie zażalenie, które jako niedopuszczalne podlega odrzuceniu.

Powyższe postanowienie zaskarżył zażaleniem uczestnik postępowania zarzucając naruszenie art. 795 § 1 k.p.c. w zw. z art. 1215 § 3 k.p.c. i wnosząc o jego uchylenie w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1215 § 3 zd. 1 k.p.c. od prawomocnego postanowienia sądu w przedmiocie uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą przysługuje skarga kasacyjna. Wskazany przepis został zmieniony ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (Dz. U. poz. 1595) i obowiązuje od dnia 1 stycznia 2016 r. Według wcześniejszego brzmienia tego przepisu skarga kasacyjna przysługiwała od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą lub ugody zawartej przed sądem polubownym za granicą. Porównanie brzmienia obu wersji przepisów prowadzi do wniosku, że sąd apelacyjny orzekając w przedmiocie uznania lub stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego za granicą działa jako sąd pierwszej i zarazem ostatniej instancji stosując odpowiednio przepisy o apelacji (por. art. 1213¹ k.p.c.).

Powyższe rozumowanie wynika jednoznacznie także z uzasadnienia projektu zmian do kodeksu postępowania cywilnego, gdzie wskazano, że projektowana zmiana art. 1215 § 3 k.p.c. jest uzasadniona „potrzebą wykorzystania w maksymalnym stopniu jednej z głównych zalet arbitrażu, jaką stanowi szybkość postępowania. Do okresu trwania postępowania arbitrażowego strony zaliczają także czas trwania postępowań postarbitrażowych. Często postępowania te trwają (w toku dwóch instancji i postępowania przed Sądem Najwyższym) dłużej niż samo postępowanie przed sądem polubownym. Dlatego też istnieje obecnie międzynarodowy trend do "spłaszczania" postępowań postarbitrażowych, tj. do skracania w nich drogi instancyjnej.”

Nie można zgodzić się ze skarżącym, że przysługiwanie zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego wynika z art. 1214 § 4 k.p.c. Skarżący nie dostrzega bowiem, że przepis ten – co wyraźnie wynika z jego treści – dotyczy jedynie postępowania o uznanie lub stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego wydanego w Rzeczypospolitej Polskiej. W takim przypadku rzeczywiście przysługuje tzw. „zażalenie poziome” które rozpoznaje inny skład Sądu Apelacyjnego. W przypadku tym, odmiennie jednak niż na gruncie art. 1215 § 3 k.p.c. nie przysługuje skarga kasacyjna. W postępowaniu o uznanie lub stwierdzenie wykonalności zagranicznego wyroku sądu polubownego funkcje kontrolne nad orzeczeniem Sądu Apelacyjnego sprawuje jedynie Sąd Najwyższy w drodze rozpoznawania skarg kasacyjnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

l.n